

**Arqueologia Grega**

Codi: 100734

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OT	3	0
2500241 Arqueologia	OT	4	0
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OT	4	2

**Professor/a de contacte**

Nom: Pau De Soto Cañamares

Correu electrònic: paude.soto@uab.cat

**Idiomes dels grups**

Podeu accedir-hi des d'aquest [enllaç](#). Per consultar l'idioma us caldrà introduir el CODI de l'assignatura. Tingueu en compte que la informació és provisional fins a 30 de novembre de 2023.

**Equip docent**

Pau De Soto Cañamares

**Prerequisits**

No n'hi ha.

**Objectius**

Els objectius del quart curs són dotar a l'estudiant d'una formació bàsica en arqueologia, història i altres disciplines socials, i que es familiaritzi amb matèries històrico-arqueològiques que es desenvoluparan en cursos posteriors. L'assignatura té com a continguts l'exposició dels trets bàsics de la investigació històrico-arqueològica aplicada a l'àmbit geogràfic dels territoris de població i cultura grega, tant en l'àrea grega originària (Grècia continental, illes de l'Egeu i costa occidental anatòlica) com en les zones d'implantació colonial (Mar Negre, Magna Grècia itàlica, sud de França i costa empordanesa). Aquest curs vol mostrar també la evolució del poblament i dels canvis polítics i socials que es varen donar a l'Egeu fins l'Helenisme. Es plantejaran les aportacions de les metodologies instrumentals i de les tècniques analítiques als debats historiogràfics que la disciplina ha abordat. S'estudiaran els principals descobriments i els punts que han suscitat més controvèrsia de la investigació dels diferents períodes i territoris considerats. Els continguts inclouen les aportacions des dels diferents àmbits de procedència de la informació i les proves empíriques (bàsicament el registre arqueològic) des de les quals s'elaboren les hipòtesis.

## Competències

### Arqueologia

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia.

### Ciències de l'Antiguitat

- Identificar i interpretar restes materials antigues per relacionar-les amb fets socials, polítics i econòmics de les societats mediterrànies de l'Antiguitat.
- Interrelacionar coneixements lingüístics, històrics i arqueològics del món antic amb coneixements d'altres àmbits de les humanitats, principalment de la literatura, de la filosofia i de l'art antics.

## Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els receptors d'un fenomen artístic en un determinat context cultural.
2. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi.
3. Descriure les principals característiques dels jaciments arqueològics peninsulars de les èpoques preclàssica, grega i romana.
4. Descriure les principals característiques tipològiques dels centres urbans de l'antiguitat grecoromana.
5. Explicar el context en què s'inscriuen els processos històrics de l'antiguitat clàssica
6. Explicar el context en què s'inscriuen els processos històrics de l'antiguitat clàssica.
7. Expressar-se eficaçment aplicant els procediments argumentatius i textuals en els textos formals i científics
8. Identificar diferents tipus de ceràmica grecoromana i relacionar-los amb el seu context politicocultural.
9. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
10. Identificar tipus bàsics de monedes gregues, romanes i ibèriques i la seva iconografia i relacionar-los amb el seu context politicocultural.
11. Reconèixer la importància de controlar la qualitat dels resultats del treball i de la seva presentació.
12. Utilitzar tant eines informàtiques bàsiques (per exemple, processadors de textos o bases de dades) com programes especialitzats necessaris en la pràctica professional.

## Continguts

### PROGRAMA

- 1.- Introducció. Marc geogràfic. Història de la investigació. Estat actual de l'arqueologia de la Grècia antiga.
- 2.- Arqueologia dels primers pobladors (Paleolític-Neolític)
- 3.- Arqueologia del Bronze

Les illes cíclades

La cultura minoica

La cultura micènica

4.- Arqueologia de l'Edat Fosca (s. XII-VIII)

Període Submicènic i Protogeomètric (s. XII-X)

Període Geomètric (s. IX-VIII)

4.- Arqueologia del món grec històric

Època arcaica, clàssica i hel·lenisme

Ciutat i camp en el món grec.

La 'chóra' i l'asty'. Les ciutats sense territori.

Territoris polítics, sistemes d'integració política

Arqueologia grega després d'Alexandre

## Metodologia

1) Analitzar les línies de recerca i pensament vigents en l'arqueologia grega, des dels seus orígens fins el moment actual

2) Aportar a l'alumne una visió global de les matèries i camps que formen part del que avui dia anomenen Arqueologia del Món Grec.

3) Reflexionar sobre la vinculació de l'arqueologia del món grec amb d'altres disciplines (història antiga, antropologia, arqueometria...).

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

## Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
classes teòriques i pràctiques	130	5,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

## Avaluació

1.- Prova teòrica A on entraran els continguts de les classes magistrals i de les lectures proposades. (35 %).

2.- Prova teòrica B on entraran els continguts de les classes magistrals i de les lectures proposades. (35 %).

3.- Prova de geografia (5%)

4.- Treball d'anàlisi i discussió desenvolupat a classe sobre diversos articles científics. (25%).

## Avaluació única

Aquesta assignatura contempla l'opció d'avaluació única. S'avaluarà a partir de:

- 1.- Prova teòrica A on entraran els continguts de les classes magistrals i de les lectures proposades. (70 %).
- 2.- Prova de geografia (5%)
- 3.- Treball d'anàlisi i discussió desenvolupat a classe sobre diversos articles científics. (25%).

\*En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

## Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen de Geografia	5%	0,5	0,02	5, 6, 9
Examen escrit A	35%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Examen escrit B	35%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12
Treball escrit	25%	15,5	0,62	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12

## Bibliografia

BINTLIFF, J.: "The Origins and Nature of the Greek City-State and its Significance for World Settlement History", en P. Ruby [dir.], *Les princes de la Protohistoire et l'émergence de l'État*, Nápoles, 43-56. 1999

BINTLIFF, J.: *The Complete Archaeology of Greece. From Hunter-Gatherers to the 20th Century AD*, Willey-Blackwell 2012.

BIERS, W.R., *The Archaeology of Greece*, Nova York, 1987

BORBEIN, A.H.; T. HÖLSCHER i P. ZANKER (eds.), *Klassische Archäologie. Eine Einführung*, Berlín, 2000.

COHEN, G.M.: *The Hellenistic Settlements in Europe, the Islands, and Asia Minor*, Berkeley, 1995

COULTON, J.J., *Greek Architects at Work*, Oxford, 1977

DINSMOOR, W.B., *The architecture of Ancient Greece*, Londres, 1950

DI VITA, A., "Town planning in the Greek colonies of Sicily from the time of their foundations to the Punic Wars", en *GCNP*, 343-363.

ÉTIENNE, R.; MÜLLER, C.; PROST, F. *Archéologie Historique de la Grèce Antique*, Ellipses, 2006.

GINOUVÉS, R.; MARTIN, R., *Dictionnaire Méthodique de l'architecture grecque et romaine. Matériaux, techniques de construction, techniques et formes de décor*, Ecole française de Rome et Ecole française d'Athènes, Roma 1985.

GRECO. E., TORELLI, M., *Storiadell'urbanistica. Il mondo greco*, Roma, 1983

- N.B.L. HAMMOND i H.H. SCULLARD, *Oxford Classical Dictionary*, Londres 1974.
- HÖLSCHER, T., *L'Archeologia Classica. Un'introduzione*, L'Erma de Bretschneider, Roma 2010.
- KURZ, D., BOARDMAN/J., *Greek Burial Customs*, Londres, 1977
- MARCONI, C., *The Oxford Handbook of Greek and Roman Art*, Oxford University Press, Oxford, 2014.
- MARTÍN, R., *L'urbanisme dans la Grèce antique*. París, 1956
- MEE, C. *Greek Archaeology. A thematic Approach*, Willer-Blackwell, 2011
- MORRIS, I.: "An Archaeology of Equalities? The Greek City-States", *ACS*, 91-105, 1997
- OSBORNE, R.: *Greece in the Making, 1200-479 B.C.*, Nueva York, 1996
- OWENS, E.J. *The city In the Greek and Roman World*, Londres, 1991
- POLIGNAC, F. De: *La naissance de la cité grecque*, París, 1984
- RILL, T.E., WILSON, A.G.: "Modelling settlement structures in Ancient Greece: new approaches to the polis", *CCAW*, 59-95, 1991
- SAKELLARIOU, M.B.: *The polis-state. Definition and origin*, Atenas, 1989
- THOMAS, C.G., CONANT, C.: *Citadel to City-State: The Transformation of Greece, 1200-700 B.C.E.*, Indiana University, Bloomington, 1999
- WARD-PERKINS, J.B.: *Cities of Ancient Greece and Italy. Planning in Classical Antiquity*, Londres, 1974

## **Programari**

No es demana cap d'especial o específic.